

Tervisetõendid laste ja noortega töötavatele inimestele

Kokkuvõtte seadustest

Koostaja: Birgit Rasmussen (Eesti Noorsootöö Keskus)

16.08.2017

Vastavalt rahvatervise seaduse § 4 lg 8 peab inimene **enne õppima või tööle asumist ja edaspidi perioodiliselt läbima tervisekontrolli, kui võivad esineda tervist kahjustavad tegurid**. Vastavalt rahvatervise seaduse § 4 lg 1 ei tohi inimene ohustada teise inimese tervist oma otsese tegevusega või elukeskkonna halvendamise kaudu. Sama seaduse § 5 lg 3 alusel on haiguste ennetamise üheks vahendiks tervistkahjustaval tööil töötavate inimeste tervise eelnev ja perioodiline arstlik kontrollimine töötingimuste tõttu tekkida võivate tervisehäirete ja kutsehaiguste ärahoidmiseks ja varajaseks avastamiseks.

Rahvatervise seaduse § 13¹ on sätestanud, et nakkushaiguste ennetamise, seire ja tõrje ning nakkushaiguste epidemioloogilise riskianalüüsi ja riskihindamise valdkonnas pädevaks asutuseks nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses sätestatud alusel on Terviseamet.

Vastavalt nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 13 lg 1 on tööandja kohustatud tegevusaladel, kus töö iseärasused võivad soodustada nakkushaiguste levikut, nõudma tööle asujalt tervisetõendit nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta. **Tervisetõend nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta on nõutav järgmistelt töötajatelt:**

- 1) toitu ja joogivett käitlevad töötajad ning oma tööülesannete tõttu toidu ja joogiveega või nende käitlemisvahenditega kokkupuutuvad töötajad, samuti toidu ja joogivee käitlemisruume puhastavad töötajad, välja arvatud töötajad, kes töötavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.04.2004, lk 1–54) I lisas nimetatud valdkonnas, ning töötajad, kes töötavad valdkonnas, mis ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 852/2004 ning määruse nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.04.2004, lk 55–205), reguleerimisalas;
- 2) loomapidajad ja isikud, kes oma tööülesannete tõttu puutuvad vahetult kokku põllumajandusloomade ja loomsete saadustega, välja arvatud loomapidajad, kes peavad põllumajandusloomi, et saada loomseid saadusi enda tarbeks;
- 3) **õpetajad ja lasteasutuse töötajad ning teised töökohustuste tõttu laste ja noorukitega vahetult kokkupuutuvad töötajad;**
- 4) abivajajale vahetult teenust osutavad hoolekandetöötajad;
- 5) tervishoiutöötajad ning teised patsiendiga vahetult kokkupuutuvad tervishoiuasutuse töötajad;
- 6) kliendiga vahetult kokkupuutuvad ilu- ja isikuteenuseid osutavad töötajad;
- 7) **käesoleva lõike punktides 1–6 loetletud tegevusaladel praktikat sooritavad või täiendusõppes osalevad õpilased, üliõpilased ja töötajad.**

Sama paragrahvi lg 2 alusel **esitab tööle asuja tööandjale nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta kirjaliku tervisetõendi, mida tööandja säilitab töösuhte kestuse jooksul ning vähemalt aasta pärast töösuhte lõppemist**. Lg 3 alusel peab tööandja ja füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegutseb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud valdkonnas ning osaleb tööprotsessides, kus on mis tahes nakkuse otsese või kaudse ülekandumise oht, läbima tervisekontrolli nakkushaiguste suhtes ning tal peab olema selle kohta tervisetõend. Lg 4 alusel teeb **perearst või töotervishoiuarst nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli ning väljastab selle kohta tervisetõendi** tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 4² lõike 2 kohaselt. Lg 5 alusel on **tööandjal õigus nõuda tööle asujalt nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimist ning vastava tõendi esitamist, kui eelmise tõendi väljastamisest on möödunud rohkem kui kaks aastat või tervisekontrolli läbimine ning uue tõendi väljastamine on töö iseärasuste tõttu põhjendatud**.

Vastavalt nakkushariduste ennetamise ja tõrje seaduse § 42 lg 4 punkt 2 alusel **rahastab tööandja töötaja täiendavat tervisekontrolli** neil tegevusaladel, kus töö iseärasused võivad soodustada nakkushaiguste levikut. Sama paragrahvi lg 5 alusel **ei ole tööandja kohustatud rahastama töövõtja tervisekontrolli nakkushaiguste suhtes enne tema tööleasumist** tegevusaladel, kus töö iseärasused võivad soodustada nakkushaiguste levikut. Vastavalt Terviseameti kodulehe andmetele on tervisekontrolli läbiviimine ja tervisetõendi väljastamine tasuline teenus¹.

Töötamise ajal ei pea töötaja käima enam perioodilises tervisekontrollis, sh iga kahe aasta järel kopsude röntgenuurinul. Sellegi poolest on tööandjal õigus saata töötaja vastavalt riskihindamise tulemustele täiendavale tervisekontrollile nakkushaiguste suhtes. Täiendava tervisekontrolli vajaduse otsustab tööandja. Tööandja võib pidada vajalikuks töötaja täiendavat tervisekontrolli kindlate juhtumite korral kui ka üldise ennetusmeetmena. Vajadus riskihindamiseks ja täiendavaks tervisekontrolliks võib tekkida nt olukorras, kus tööprotsesside käigus on toimunud nakkuse levik, saastunud toodang või töökollektiivis ilmneb mõnel töötajal nakkushaigus.²

Muudetud seadusega saavad lisaks perearstidele tervisekontrolli nakkushaiguste suhtes läbi viia ning vastavat tõendit väljastada ka töötervishoiuarstid. Seadusega nähti ette seni kasutusel olnud paberkandjal tervisetõendi asendamine e-tõendiga. E-tõendi arendustegevus ei ole toimunud algse plaani kohaselt, mistõttu jätkavad tervishoiutöötajad tervisetõendi väljastamist paberkandjal. E-tõendi arendustegevusega tegeleb Sotsiaalministeerium.³

---

¹ <http://terviseamet.ee/nakkushaigused/korduvad-kuesimused.html>

² <http://terviseamet.ee/nakkushaigused/korduvad-kuesimused.html>

³ <http://terviseamet.ee/nakkushaigused/korduvad-kuesimused.html>